

Osavuosisikatsaus 1

1.1.2024 – 31.3.2024

Sisällys

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 31.3.2024	2
Tuloslaskelma	5
Rahoituslaskelma.....	6
Tase.....	7
Investoinnit	9
Kunnan strategia ja kärkitavoitteet	12
Palvelualueiden osavuositarkastukset	15
Hallintopalvelut	15
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	19
Tekninen ja elinvoimapalvelut.....	24
Sanasto.....	30

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 31.3.2024

Yleinen talouden kehitys

Kuntatalouden viime vuosi oli vahva osittain kerta-luontoisista sote-uudistukseen liittyvistä syistä johtuen. Tulevat vuodet näyttävät heikommilta ja kuntataloudessa on odotettavissa mittavia sopeutus-paineita. Kuntien menot kasvavat ansiokehityk-sen ja hintojen noustessa. Myös investointitason arvioidaan pysyvän lähivuosina korkeana. Saman-aikaisesti kuntien tulopuolella valtionosuudet ja verotulot eivät kasva samassa suhteessa.

Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalous-ohjelman arvion mukaan Suomen talous ei kasva vuonna 2024. Kuntarahoitus ja Suomen Pankki en-nustaa vuodelle -0,5 negatiivista BKT muutosta. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan työt-ömyysaste pysyttelee 7,4 % tuntumassa ja inflaa-tio alittaa 2 prosentin tason. Vuodesta 2025 en-nustelaitokset povaavat parempaa, mutta kasvu on edelleen hyvin maltillista.

Valtion talousarviovalmistelua edeltävässä kehys-riihessä tehtiin useita kuntatalouteen vaikuttavia päätöksiä. Päätösten yhteisvaikutus oli kuntata-loutta vahvistava. Erityisesti kuntien valtionosu-teen tehty 277 milj. euron lisäys vuodesta 2025 lähtien lievensi viime vuoden lopulla tehdyn sote-siirtolaskelman päivityksestä aiheutuneita vaiku-tuksia. Tästä huolimatta Mäntsälän kunnan valti-onosuus tulee leikkaantumaan n. 443 000 euroa

vuoteen 2024 verrattuna, vaikka kunnalle tulee TE-uudistuksesta aiheutuvat lisäkustannukset. Tämä asettaa tulevalle taloussuunnitelmakaudelle säästötarpeita.

Verotuloennuste

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien Manner-Suomen kuntien veroprosentteja alen-nettiin 12,64 %-yksikköä ja samalla valtion ja kun-nallisveron veropohjat yhdistettiin. Vuonna 2023 saatiin poikkeuksellisen hyvät verotulot johtuen siitä, että vuoden 2023 verotulojen maksatus pe-rustui vanhoihin veroperusteisiin, josta kertyi tu-loja enemmän kuin normaalin maksatuksen mu-kaan. Kun siten verrataan vuoden 2024 verotulo-kertymää vuoteen 2023, tulee verotulot pienene-mään eikä verotulokertymää voi tältä osin verrata keskenään.

Kuntaliiton toukokuussa antaman veroennusteen mukaan verotuloissa tulee laskua erityisesti yhtei-söverotuotoissa ja kunnallisverotuotoissa verrat-tuna talousarvioon ja edelliseen vuoteen. Kunnal-lisverotuloissa vaikuttaa tuloveroprosentin laske-minen 8,36 prosentista 8,30 prosenttiin. Kiinteis-töverotuotokertymä sen sijaan on ylittymässä en-nusteeseen nähden yli 0,88 milj. euroa.

Yhteisöverotuloissa kehitys on ollut heikentyvä. Verotuloennusteet tarkentuvat vuoden mittaan eikä vielä tässä vaiheessa esitetä muutoksia ta-lousarvioon.

Verotulo	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Toteuma-%	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste - Talousarvio
Kunnan tulovero	40 201 000	10 908 598	27,14 %	41 631 465	39 924 000	-277 000
Kiinteistövero	8 720 000	521 871	5,98 %	9 035 634	9 600 000	880 000
Osuus yhteisöveron tuotoista	3 452 000	1 294 215	37,49 %	3 998 665	3 179 000	-273 000
Yhteensä	52 373 000	12 724 684	24,30 %	54 665 764	52 703 000	330 000

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat kertyneet päätösten mukaisesti. Valtionosuuksiin tulivat tarkistuspäätökset

tammikuussa 2024, joiden mukaisesti esitetään talousarviomuutoksia seuraavasti:

	TA 2024	Päätös	Muutos,euroa
Peruspalvelujen valtionosuus	13 784 771	13 634 257	-150 514
siitä verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3 853 281	3 849 164	-4 117
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 154 024	-2 391 598	-237 574
Valtionosuudet yht.	11 630 747	11 242 659	-388 088
Veromenetysten korvaus	3 168 522	3 077 115	-91 407
Valtionosuudet ja veromenetysten kompensatit yht.	14 799 269	14 319 774	-479 495

Käyttötalous

Mäntsälän kunnan maaliskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 20 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 26 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on 27 prosenttia talousarviosta. Tilikauden tulos maaliskuun lopun tilanteessa on n. 1,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kunnan tilinpäätösennuste on maaliskuun lopun tilanteessa enää n. 0,6 milj. euroa positiivinen. Eroa talousarvioon on yli -0,4 milj. euroa. Ennustetta pienentää valtionosuuksien väheneminen, mutta myös erityisesti opetuspalveluissa kotikuntakorvaustulojen ja menojen muutos negatiiviseen suuntaan. Varhaiskasvatuspalveluissa ja elinikäisessä oppimisessa hanketulot arvioidaan jäävän talousarviosta. Myös hallintopalveluissa on ylityspaineita mm. yleishallinnossa, tukipalveluissa ja TE- ja maahanmuuttopalveluissa mm. työllistettyjen palkoissa ja työmarkkinatuen kuntaosuudessa. Kiinteistöverotulokertymä paikkaa valtionosuusmenetyksiä.

Palvelualueiden talousarvioihin ei tehdä vielä tässä kohtaa muutoksia vaan toteutumaa seurataan ja tehdään tarvittavat esitykset seuraavaan osavuosikatsaukseen. Palvelualueiden tulee seurata ennusteitaan ja löytää säästökohteita alustaviin ylityspaineisiin.

Investointeihin on ennustettu hankekohtaisia ylityksiä, joilla ei ole vaikutusta kokonaisinvestointien määrään.

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.3.2024 oli 87,2 milj. euroa eli n. 4161 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 0,5 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 166,0 milj. euroa. 31.3.2024 tilanteessa lainakanta on n. 1 milj. euroa pienempi 165 milj. euroa (7 875 euroa/asukas). Konsernilainat ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on 188,8 milj. euroa eli n. 9011 euroa/asukas.

Osavuosikatsauksen 1/2024 yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset

Valtionosuuksiin esitetään tammikuussa tulleen tarkistuspäätöksen mukaiset muutokset -479 495 euroa.

Käyttötalouteen ja investointeihin ei tehdä talousarviomuutosesityksiä.

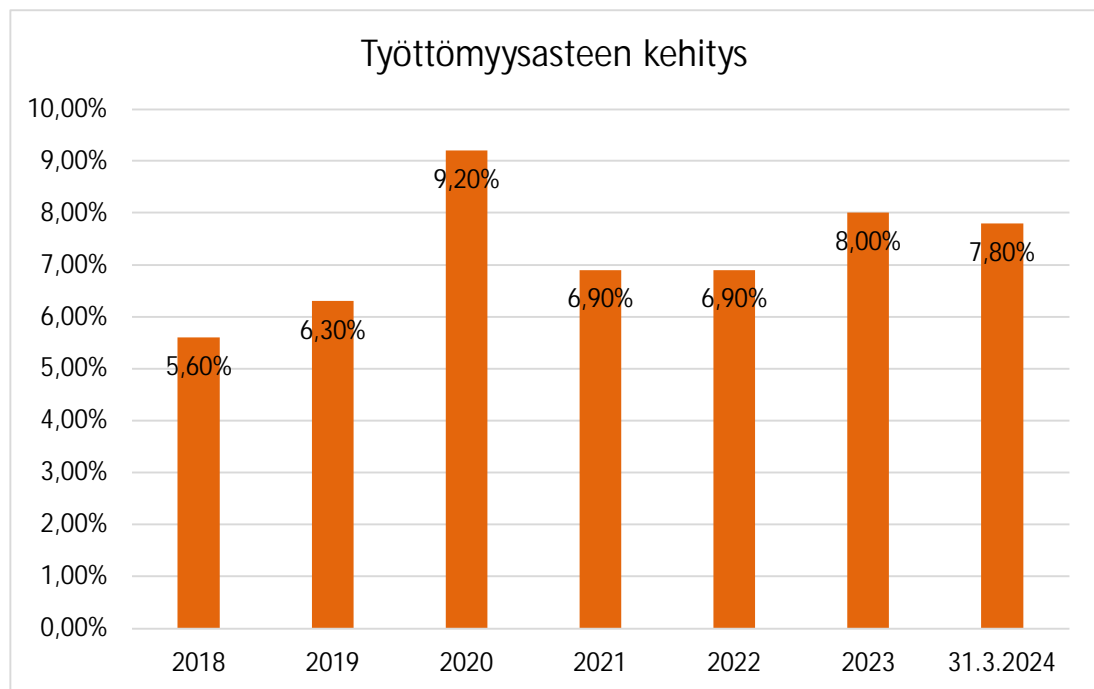
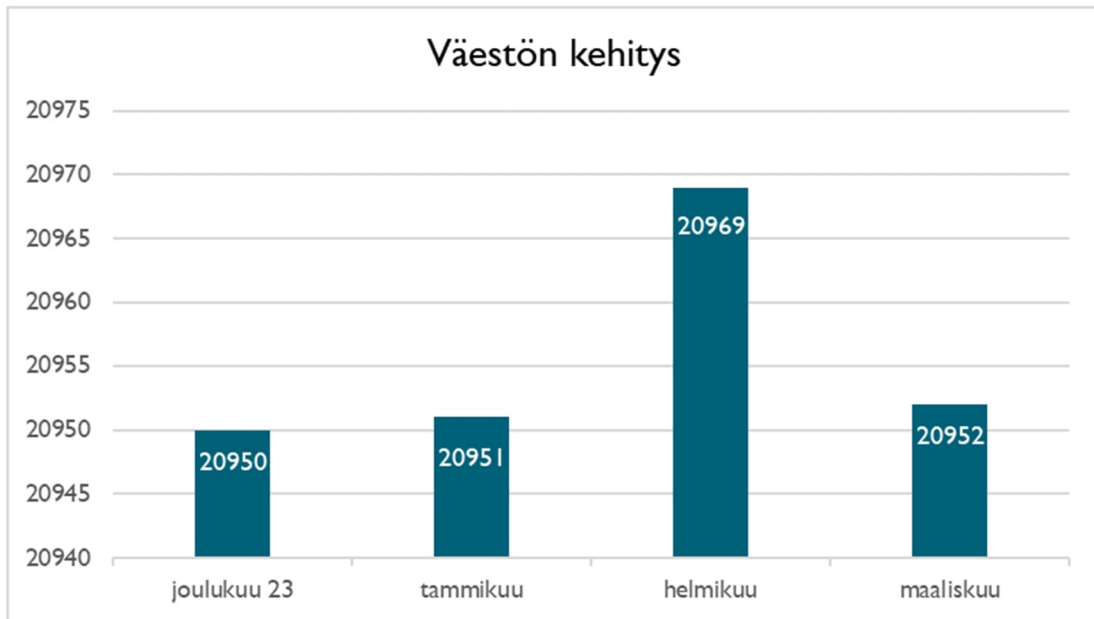
Väestö, työllisyys ja henkilöstö

Väestön määrä maaliskuun lopun ennakkotiedon mukaan oli 20 952 asukasta. Asukasmäärä on tammikuun alusta noussut kahdella henkilöllä.

Maaliskuun työllisyyskatsauksessa Uudellamaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,4 %. Mäntsälässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta maaliskuun lopussa oli 7,8 % (edellinen vastaava ajankohta 6,7 %). Työttömien kokonaismäärä kasvoi edelliseen vastaavaan ajankohtaan 122 henkilöllä eli 18 %:lla. Mäntsälän

kunta on edelleen seitsemän parhaimman kunnan joukossa Uudellamaalla, kun vertaillaan alueen pienimpiä työttömyysprosentteja.

Vakituisten työntekijöiden henkilötöyvuosi oli maaliskuun lopussa 209,3 htv. Näiden lisäksi työllistettyjä oli 9 htv, määräaikaisia 154 htv, sijaisia 2 htv, oppisopimussuhteisia 2 htv. Henkilöstön henkilötöyvuosimäärä tarkasteluhetkellä on yhteensä 725 htv.

Tuloslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	9 960	0	9 960	1 957	-8 003	19,6 %	9 878	10 207
Myyntituotot	2 683		2 683	503	-2 180	18,7 %	2 579	2 201
Maksutuotot	1 511		1 511	407	-1 104	26,9 %	1 511	1 550
Tuet ja avustukset	1 846		1 846	277	-1 569	15,0 %	1 868	1 712
Muut toimintatuotot	3 920		3 920	771	-3 149	19,7 %	3 920	4 744
Valmistus omaan käyttöön			0	0	0		0	75
Toimintakulut	-67 558	0	-67 558	-17 365	50 193	25,7 %	-68 144	-66 529
Henkilöstökulut	-41 060		-41 060	-10 161	30 899	24,7 %	-40 951	-39 712
Palvelujen ostot	-14 498		-14 498	-3 977	10 522	27,4 %	-15 064	-14 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 320		-5 320	-1 670	3 650	31,4 %	-5 327	-5 308
Avustukset	-3 808		-3 808	-865	2 943	22,7 %	-3 893	-3 838
Muut toimintakulut	-2 872		-2 872	-693	2 179	24,1 %	-2 909	-2 803
Toimintakate	-57 598	0	-57 598	-15 408	42 191	26,8 %	-58 266	-56 247
Verotulot	52 373		52 373	12 725	-39 648	24,3 %	52 703	54 666
Valtionosuudet	14 799		14 799	3 580	-11 219	24,2 %	14 320	15 206
Rahoitustuotot ja -kulut	500		500	-317	-817	-63,5 %	500	155
Korkotulot	935		935	0	-935	0,0 %	935	232
Muut rahoitustuotot	105		105	7	-98	6,6 %	105	337
Korkokulut	-500		-500	-319	181	63,7 %	-500	-402
Muut rahoituskulut	-40		-40	-6	34	14,7 %	-40	-12
Vuosikate	10 074	0	10 074	579	-9 495	5,8 %	9 257	13 779
Poistot ja arvonalentumiset	-9 062		-9 062	-2 221	6 840	24,5 %	-8 642	-8 235
Satunnaiset erät							0	
Satunnaiset tuotot								
Tilikauden tulos	1 012	0	1 012	-1 642	-2 654	-162,2 %	614	5 544
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0,0 %	0	-4 969
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 012	0	1 012	-1 642	-2 654	-162,2 %	614	575
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot / Toimintakulut %	14,7 %		14,7 %	11,3 %			14,5 %	15,3 %
Vuosikate / Poistot %	111 %		111 %	26 %			107 %	167 %
Vuosikate, euroa/asukas	476		476	28			441	658
Asukasmäärä	21 150		21 150	20 952			21 000	20 950

*03/2024 väestötiedolla laskettuna

Rahoituslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MTA 2024	tot. 31.3.	TPE 2024	TP 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 074	10 074	579	9 257	13 926
Tulorahoituksen korjaukset	-500	-500	-100	-500	-915
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 120	-9 120	-1 010	-9 225	-10 344
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	100	100	180
Käyttöomaisuuden myynnit	600	600	117	600	1 460
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 054	1 054	-314	232	4 306
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	185	185	0	185	655
Lainakannan muutokset	-4 700	-4 700	-533	-3 200	-8 668
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 700	-4 700	-533	-4 700	-4 668
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 500	-4 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	2 491	0	2 008
Rahoituksen rahavirta	-4 515	-4 515	1 958	-3 015	-6 005
Rahavarojen muutos	-3 461	-3 461	1 644	-2 783	-1 699
Rahavarojen muutos	-3 461	-3 461	1 644	-2 783	-1 699
Rahavarat lopussa	-477	-477	4 629	201	2 985
Rahavarat alussa	2 985	2 985	2 985	2 985	4 683
Toiminnan ja investointien kertymä, 1000€ (5 vuotta)	26 046	26 046	24 160	14 697	-5557
Investointien tulorahoitus, %	110 %	110 %	57 %	100 %	95,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,0	0,0	0,8	1,0
Asukasmäärä	21 150	21 150	20 952	21 000	20 950
Lainakanta	84 991	84 991	95 858	93 191	96 391

Tot. 31.3. sarakkeen asukasmäärä laskettu 03/2024 tiedolla

Tase

	31.12.2023	31.3.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 654 687,44	1 611 641,98
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 654 687,44	1 611 641,98
AINEELLISET HYÖDYKKEET	137 974 500,58	136 699 421,50
MAA- JA VESIALUEET	31 290 191,63	31 808 226,44
RAKENNUKSET	74 048 023,75	72 874 899,40
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	29 989 014,52	29 011 277,00
KONEET JA KALUSTO	1 232 812,98	1 121 336,29
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	61 653,07	61 653,07
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	1 352 804,63	1 822 029,30
SIJOITUKSET	88 854 615,88	88 845 088,78
OSAKKEET JA OSUUDET	38 718 378,56	38 708 851,46
MUUT LAINASAAMISET	47 867 784,99	47 867 784,99
MUUT SAAMISET	2 268 452,33	2 268 452,33
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	228 483 803,90	227 156 152,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	10 762,77	10 762,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	10 762,77	10 762,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
MUU VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
SAAMISET	4 575 143,79	1 742 134,94
PITKÄAIKAISET SAAMISET	10 759,00	10 759,00
MUUT SAAMISET	10 759,00	10 759,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 564 384,79	1 731 375,94
MYYNTISAAMISET	949 920,95	382 961,44
MUUT SAAMISET	558 722,41	324 846,93
SIIRTOSAAMISET	3 055 741,43	1 023 567,57
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 984 610,47	4 628 801,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 643 328,86	6 454 511,27
VASTAAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	233 621 426,30

	31.12.2023	31.3.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	50 452 742,55	50 452 742,55
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	72 841 785,07	72 841 785,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-1 641 941,82
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	123 294 527,62	121 652 585,80
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	603 557,25	603 557,25
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	14 000 000,00	14 000 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	14 603 557,25	14 603 557,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	301 217,99	378 482,83
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	301 217,99	378 482,83
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	83 510 008,76	83 510 008,76
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	50 000 000,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	33 055 573,00	33 055 573,00
MUUT VELAT	454 435,76	454 435,76
LYHYTAIKAINEN	14 428 583,91	13 476 791,66
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 667 922,00	4 134 981,00
SAADUT ENNAKOT	1 031 267,98	132 268,77
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 426 534,65	2 557 610,07
MUUT VELAT	696 168,24	692 333,29
SIIRTOVELAT	4 606 691,04	5 959 598,53
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	97 938 592,67	96 986 800,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	233 621 426,30

Investoinnit

Kunnanhallitus

Maa-alueiden hankintoihin on talousarviossa varattu 1,2 milj. euroa. Maaliskuun lopussa näiden toteuma on 0,5 milj. e. Maa-alueiden myyntien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Kassajärjestelmän uusiminen siirtyi vuodelta 2023 vuoden 2024 alkuun. Arvioitu investointikustannus on noin 15 000 euroa, joka tarkentuu, kun järjestelmä saadaan kokonaisuutena käyttöön. Investointimuutosesitys tehdään seuraavaan osavuosikatsaukseen.

Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta

Investointien osalta osavuosikatsaus 1:n mennessä ei ole toteutuneita kuluja, hankinnat kohdistuvat myöhempään ajanjaksoon tänä vuonna.

Tekninen ja elinvoimalautakunta

Talonrakennus

Myllymäen kouluhankkeelle varattu investoinnin määräraha on osoitettu rakennus- ja toteutus-suunnittelulle. Suunnittelua ei toistaiseksi aloiteta tilatarveselvityksen ollessa kesken.

Sähköautojen latauspisteiden rakentamisen suunnittelu on edennyt ja rakentaminen jatkuu toisella kvartaalilla tavoitteen mukaisesti.

Saaren ja Nummisten koulujen kattovesivuodot tuovat investointeihin ylimääräisiä kustannuksia, joihin ei ole varauduttu. Saaren koulun katon korjaus on jo aloitettu ja sitä jatketaan kesän aikana. Nummisten koulun vesikaton korjaus on suunnittelussa ja kustannukset tarkentuvat myöhemmin. Näiden lisäkulojen johdosta joudutaan toimitilapalvelujen investointihankkeita osin keskeyttämään ja siirtämään niiden toteutus tuleviin vuosiin. Keskeytettäviä hankkeita ovat Hyökännumen koulun sadekatoksen rakentaminen, Hirvihaaran koulun piha-alueen asfaltointi sekä Kirkonkylän viipaleen vesikaton maalaus.

Monitoimitalon kulunvalvonta ja lukituksen uusinta tullaan toteuttamaan suunniteltua laajemmalla mittakaavassa, ja tällöin kunnantalon ja terveyskeskuksen kulunvalvonnan uusinta siirtyvät vuodelle 2025.

Kuntatekniikka

Merkittävä osa vuoden 2024 kuntatekniikan investointihankkeista on kilpailutettu tai kilpailutus on käynnissä. Vielä kilpailuttamatta ovat Riihenmäenraitin rakentaminen, Matinmäentien leikkipuiston ja Koivupuiston leikkipuiston uusiminen.

Rautatieaseman länsipuolen pyöräkatosten rakentamisen taloudellinen toteuma on avoin. Neuvottelut urakoitsijan kanssa ovat kesken ja ne jatkuvat kevään aikana.

Vuoden 2024 ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä ei tehdä talousarvio- ja määrärahamuutoksia. Investointien ja käyttötalouden kokonaiskustannusvaikutusten täsmentyessä mahdolliset lisämäärärahat haetaan tarvittaessa seuraavien osavuosikatsausten yhteydessä.

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.3.2024	Poikkeama	Ennuste
Kunnanhallitus								
Kiinteä omaisuus								
Maa-alueiden hankinta(valtuustotavoite)	Menot		-1 200 000		-1 200 000	-524 811	-675 189	-1 200 000
Maa-alueiden myynti	Tulot		100 000		100 000	16 303	83 697	100 000
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto		-1 100 000		-1 100 000	-508 508	-591 492	-1 100 000
Aineeton käyttöomaisuus								
Osakkeiden hankinta	Menot							
Osakkeiden myynti	Tulot							
Kassajärjestelmän hankinta	Menot							-15 000
Rakennusten korjaukset/muut kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kunnantalon kaapeloinnin uusinta	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-190 000
Kunnanhallitus yhteensä	Menot		-1 300 000		-1 300 000	-524 811	-775 189	-1 405 000
	Tulot		100 000		100 000	16 303	83 697	100 000
	N Netto		-1 200 000		-1 200 000	-508 508	-691 492	-1 305 000
Investoinnit								
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta								
Irtain omaisuus								
Tilojen kalustaminen								
Vaarojen ja riskien arvioinnin muk. investointitarp. ja ops mukainen kalus	Menot		-35 000		-35 000		-35 000	-35 000
Koskenrannan päiväkodin (Amanda) ensikertainen kalustaminen	Menot		-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän hankintakulut	Menot		-45 000		-45 000		-45 000	-45 000
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	Menot		-110 000		-110 000		-110 000	-110 000
	Tulot							
	N Netto		-110 000		-110 000		-110 000	-110 000
Investoinnit								
Tekninen ja elinvoima -lautakunta								
Talonrakennus								
Energiasäästötoimenpiteet								
Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos	N Menot		-300 000		-300 000		-300 000	0
Aurinkosähköpaneelit kunnantalo ja terveyskeskus								-250 000
Muut energiasäästötoimenpiteet						-10 111	10 111	-20 000
Peruskorjaukset								
Autojen sähkölatauspaikkojen rakentaminen	Menot		-150 000		-150 000	-532	-149 468	-150 000
Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen (siirtyy v. 25)	N Menot		-60 000		-60 000		-60 000	0
Myllymäen kouluhanke	Menot		-250 000		-250 000		-250 000	-250 000
Seurojentalo, narikka ja varastoalue	Menot		-150 000		-150 000	-16 228	-133 772	-150 000
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset								
Hirvihaaran koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	0
Kirkonkylän koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	-20 000
Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikaton maalaus	N Menot		-10 000		-10 000		-10 000	0
Kunnantalo, palvelukäytävän äänieristys	N Menot		-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Kunnantalon kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot		-25 000		-25 000		-25 000	0
Monitoimitalo, kulunvalvonnan uusinta	Menot		-10 000		-10 000		-10 000	-10 000
Monitoimitalo, pyöräparkki ja invaluiska	Menot		-100 000		-100 000	-4 912	-95 088	-100 000
Monitoimitalo, vanhan ladon purku ja alueen tasaus KT	Menot		-30 000		-30 000		-30 000	0
Myllytontun päiväkotit, lattiapinnat ja seinät	N Menot		-15 000		-15 000		-15 000	-10 000
Riihenmäen koulun kotitalousluokkien muutostyöt	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Seurojentalon ulkoalueiden muutostyöt	Menot		-40 000		-40 000	-4 745	-35 255	-40 000
Sisäilmakorjaukset, varaus	Menot		-30 000		-30 000	-14 023	-15 977	-30 000
Terveyskeskus, kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	0
Saaren koulun vesikatkon kunnostus	Menot					-31 125	31 125	-100 000
Nummisten koulun vesikatkon kunnostus	Menot							-100 000
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N Menot		-1 360 000		-1 360 000	-81 676	-1 278 324	-1 360 000

Kuntatekniikka		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.3.2024	Poikkeama	Ennuste
Alueet mm. teollisuus ja infra								
Hyökännummen alueen kuivatus	Menot		-150 000		-150 000		-150 000	-150 000
Mt 140 keskisaarekkeen uusiminen (ELY-tie)	Menot		-400 000		-400 000	-1 767	-398 233	-400 000
Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot		-100 000		-100 000	-7 905	-92 095	-100 000
Roinilanpellon alue	Menot		-80 000		-80 000		-80 000	-80 000
Salotien alue	Menot		-270 000		-270 000		-270 000	-270 000
Alueet mm. teollisuus ja infra yht.	N Menot		-1 000 000		-1 000 000	-9 672	-990 328	-1 000 000
Kevytliikenne								
Hirvihaarantie klv	Menot		-1 100 000		-1 100 000	-252 238	-847 762	-1 100 000
Kenkäkalliontien klv	Menot		-500 000		-500 000	-17 599	-482 401	-500 000
Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan	Menot		-150 000		-150 000		-150 000	-150 000
Kevytliikenen yht.	N Menot		-1 750 000		-1 750 000	-269 837	-1 480 163	-1 750 000
Liikenne								
Heikinkujan pysäköintijärjestelyt	Menot		-110 000		-110 000	-2 482	-107 518	-110 000
Kaakkumäenraitin silta	Menot		-300 000		-300 000	-1 626	-298 374	-300 000
Katuvalaistus	Menot		-150 000		-150 000		-150 000	-150 000
Ojamäentie	Menot		-150 000		-150 000	-1 031	-148 969	-150 000
Pienet täydennysrakennuskohteet	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Päällystystyöt	Menot		-400 000		-400 000	-1 654	-398 346	-400 000
Vanha Porvoontie	Menot		-600 000		-600 000		-600 000	-600 000
Vanhan Porvoontien sillat	Menot		-1 000 000		-1 000 000	-59 473	-940 527	-1 000 000
Rautatieaseman pyöräkatos	Menot					-441	441	
Liikenne yht.	N Menot		-2 810 000		-2 810 000	-66 707	-2 743 293	-2 810 000
Puistot ja leikkipaikat								
Koivupuisto leikkipuisto	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Lempivaaran vihertyöt	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Matinmäentien leikkipuiston uusiminen	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Pienet puistojen ja liikuntapaikkojen parannustoimenpiteet	Menot		-60 000		-60 000		-60 000	-60 000
Varja ateljee pihatyt	Menot					-8 847	8 847	
Puistot ja leikkipaikat yht.	N Menot		-360 000		-360 000	-8 847	-351 153	-360 000
Kuntatekniikka yhteensä	Menot		-5 920 000		-5 920 000	-355 063	-5 564 937	-5 920 000
	Tulot							
	N Netto		-5 920 000		-5 920 000	-355 063	-5 564 937	-5 920 000
Teknisen irtain omaisuus								
Keittiöiden kalusto /laitehankinnat	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
Kuntatekniikan kone- ja laitehankinnat	Menot		-90 000		-90 000		-90 000	-90 000
Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
Siiivospuolen laitehankinnat	Menot		-10 000		-10 000		-10 000	-10 000
Toimitilapalveluiden laite- ja kalustohankinnat	Menot		-80 000		-80 000	-13 504	-66 496	-80 000
Varavaimakoneiden hankinta	Menot		-150 000		-150 000			-150 000
Irtain yhteensä	N Menot		-430 000		-430 000	-13 504	-416 496	-430 000
Tekninen ja elinvoimalautakunta yhteensä	Menot		-7 710 000		-7 710 000	-450 243	-7 259 757	-7 710 000
	Tulot							
	N Netto		-7 710 000		-7 710 000	-450 243	-7 259 757	-7 710 000
Bruttoinvestoinnit	Menot		-9 120 000		-9 120 000	-975 054	-8 144 946	-9 225 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	Tulot					16 303	83 697	100 000
Leasingrahoitteiset investoinnit	Menot							
Käyttöomaisuuden myynnit	Tulot		100 000		100 000			
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto		-9 020 000		-9 020 000	-958 751	-8 061 249	-9 125 000

Kunnan strategia ja kärkitavoitteet

Mäntsälän strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13. joulukuuta pidetyssä 2021 kokouksessa. Kuntastrategiassa määriteltiin tavoitetila, sekä päämäärät, joihin pyritään tämän valtuustokauden aikana (2021–2025). Lähtökohtana oli kuntalaisten, kunnan työntekijöiden, alueen yrittäjien ja päätöksentekijöiden kanssa yhteistyössä määritelty kunnan arvopohja, sekä visio tavoitetilasta. Visiona on kasvava ja kehittyvä Mäntsälä, jossa arki on sujuvaa ja turvallista. Vision lähtökohtana on toiminta-ajatus, jonka mukaan kuntalaisen hyvinvointia ja yhteisön elinvoimaisuutta pyritään edistämään.

Tästä näkökulmasta määriteltiin kolme tärkeintä painopistealuetta:

1. Turvallinen, sujuva arki
2. Osallistava yhteisöllisyys
3. Vastuullinen, kehittävä vire

Palvelualueet ovat määritelleet strategian mukaisia omia talousarviotavoitteita ja ne on hyväksytty lautakunnissa.

Koko kuntaa koskevat strategiset mittarit on myös laadittu valtuustokaudelle, joita tullaan seuraamaan koko valtuustokauden ajan. Kuluvalle vuodelle 2022 ja tuleville vuosille 2023–2025 on määritelty vuosikohtaiset tavoitearvot, joita verrataan lähtötasoon v. 2021.

Mittareilla seurataan, kuinka valtuustokauden tavoitteiden saavuttamisessa edetään ja onko tekemisen suunta oikea.

Kuva. Mäntsälän kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 159 hyväksytyt toiminta-ajatus, arvot ja visio.

Valtuustokauden strategiset tavoitteet ja mittarit

= tavoite ei tule toteutumaan

= epävarma toteutuminen, "ehkä"/kesken/toteutuu osittain

= tulee toteutumaan tai on jo toteutunut

 Turvallinen ja sujuva arki						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 31.3.2024	Arvio	tavoite 2025
Lähipalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti, asukaslähtöisinä.	Asukasluku, kasvu väh. 0,3-1,0 %/vuosi	20 950	21 063	20952		21 469
	Vapaa kunnan omakotitonttivaranto 31.12. vähintään (kpl)	34	30	yli 30		30
	Rakennuslupien käsittelyaika siitä, kun lupahakemus on riittävä päätöksentekoon enintään (vk)	tavoitteen mukainen	5 viikkoa	tavoitteen mukainen		5 viikkoa
	Palvelujen kustannukset suhteessa muihin Kuuma-kuntiin, ulkoiset toimintakulut €/as	Mäntsälän toimintakulut 3176 €/asukas, Kuuma kunnilla keskimäärin 3 269€/asukas	Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin	Mäntsälän toimintakulut 797 €/asukas, Kuuma-kunnat keskimäärin 803 €/asukas		Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin
	Kuntalaiskysely ja kyselyn muutokset vuosittain. Toimenpiteet kyselyn perusteella toteutettu. Kyselyssä 2024 tyytyväisyysindeksi.	Toimenpiteet 2024 talousarvioon viety. SOTE tiedotuksen sekä muiden toimenpiteiden vaikuttavuusarvio 2024 kuntalaiskyselyssä.	Tyytyväisyysindeksi käytössä. Sote ja joukkoliikenne palaute parantunut.	Kysely toteutetaan toukokuussa 24.		Tyytyväisten määrä indeksissä, + 10 % kasvu.
Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä.	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Nuorisotyöttömät %ia 18–24-vuotiaasta työvoimasta, enintään	9,0 %	8 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		7,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Syrjäytymisriskissä (ei työssä, opiskelee, ei varusmiespalveluksessa) olevat 18–24-vuotiaat %ia vastaavan ikäisistä, enintään	Ei mitattu	17 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		16,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi %ia 8. ja 9. luokan oppilaista, enintään	37,7 %	26,7 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		26 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Tuntee itsensä usein yksinäiseksi %ia 4. ja 5. luokan oppilaista, enintään	5,7 %	4 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		4 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Ylipaino (ml. lihavuus) yleisyys %ia 2–6-vuotiailla, enintään	Pojat 29%, tytöt 14% (2022)	21 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		21 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa, %ia 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,7 %	5 %	Tulos 2025		4 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa, %ia 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,9 %	7 %	Tulos 2025		6 %
	Hyte-kerroin, vähintään	19,2 €/as	18,5 €/as	tietoa ei ole vielä saatavilla		18,4 €/as
Parannetaan arjen turvallisuutta.	Huumausainerikosten määrä, enintään kpl (Polstat tilasto)	51	45	7		40
	Omaisuusrikosten määrä, enintään kpl	800	600	92		500
	Kevyen liikenteen uusia väyliä väh. €/vuosi	525 000 €	400 000 €	Toteutuu		400 000 €

 Osallistava yhteisöllisyys						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 31.3.2024		tavoite 2025
Päätöksenteko on avointa ja osallistavaa.	Avointen kuntalaistilaisuuksien määrä (kpl) / osallistujamäärä (myös verkko-osallistuminen)	10 kpl/ 200 osallistujaa	10 kpl/ 200 osallist.	4 kpl/155 osall.		12 kpl/ 400 osallist.
	Äänestysaktiivisuus kunta- ja eduskuntavaaleissa	toteuma 71,6 %	Presidentinvaalit 72 % EU vaalit 40 %	Presidentinvaalit 75,2%		Kunnallisvaalit 60 %
Rakennetaan yhteisöllisyyttä tukemalla yhteistä tekemistä.	Kunnan myöntämä tuki järjestöille eur/v (avustukset ja laskennallisesti ilmaiset tilat), vähintään	381 347	360 000	Tietoa ei voi vielä koota		340 000
	Aloitteiden (kv ja kuntalais) keskimääräinen käsittelyaika (kk)	6 kk	3kk	3kk		2kk
	Vaikuttamistoimielinten lausuntojen ja kannanottojen määrä, kpl	12	16	3		16
Vahvistetaan luottamusta osallistavalla johtamisella	Säännöllinen työtyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	3,75	tehdään v. 2025	Tehdään v.2025		3,7
	Sairauspoissaolot, pv/hlö	14,8	alle 13,5	4,5		alle 12

 Vastuullinen, kehittävä vire						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 31.3.2024		tavoite 2025
Kuntakonserni toimii vahvistuen työllisyyttä sekä yrittäjyyttä.	Työttömyysaste, alle Uudenmaan keskiarvon	8,0 % (Uudenmaan 6:n parhaan joukossa)	Alle Uudenmaan keskiarvon	7,8% (7. paras Uudellamaalla ka 10,4 %)		Uudellamaalla 3. parhaan joukossa
	Aloittavien yritysten nettolisäys, kpl, vähintään	63	70	18		75
	Raakamaanhankinta, ha, vähintään	90,2	30	15,9		30
	Myyntissä olevat vapaat yritystontit, kpl	Pieniä (alle 1 ha): 11 kpl, suuria (yli 1 ha): 2 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): 12 kpl, suuria (yli 1 ha): 1 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.		Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.
Toimitapoja kehitetään ketterästi ja tuloksellisesti tietoon pohjaten	Vuosikate/poistot %	167 %	>100 %	26 %		>100 %
	Konsernin lainat ja vastuut €/asukas	9 054 €/asukas	ei ylitetä kriisikuntakriteerejä	9011 €/asukas		ei ylitetä kriisikuntakriteerejä
	Asiakaslähtöinen prosessien kehittäminen/tuottavuuden parantaminen, kpl	4	3	Toteutuu		5
Kunnan hankinnoissa, investoinneissa ja palvelukehityksessä noudatetaan vastuullisuutta.	Merkittävimmissä investointihankkeissa järjestetään markkinavuoropuhelut mahdollisten toimittajien kanssa		vähintään 10 kpl	Useita markkinavuoropuheluita käyty alkuvuoden aikana		vähintään 10 kpl
	Investoinnit uusiutuvaan energiaan ja energiansäästötoimenpiteet		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v	Toteutuu loppuvuoden aikana		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v
	Kuntakonserni on hiilineutraali v 2035 mennessä, vuosittaiset Co2 päästöt/asukas, enintään	vuoden 2022 ennakkotietoluvut viimeisimmät: 5,4 tCO2e/asukas	4,9	vuoden 2022 ennakkotietoluvut viimeisimmät: 5,4 tCO2e/asukas		4,5

Palvelualueiden osavuosikatsaukset

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut/ kunnanhallitus 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 760		1 760	349	-1 411	19,9 %	1 897	2 261
Myyntituotot	740		740	220	-520	29,8 %	755	687
Maksutuotot	5		5	1	-4		5	11
Tuet ja avustukset	504		504	26	-477	5,2 %	626	582
Muut toimintatuotot	512		512	102	-410	19,9 %	512	981
Toimintakulut	-11 150		-11 150	-3 007	8 143	27,0 %	-11 466	-11 435
Henkilöstökulut	-5 165		-5 165	-1 303	3 862	25,2 %	-5 183	-5 126
Palvelujen ostot	-3 777		-3 777	-1 131	2 646	29,9 %	-3 956	-4 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124		-124	-33	90	27,0 %	-121	-145
Avustukset	-939		-939	-274	665	29,2 %	-1 024	-1 042
Muut toimintakulut	-1 145		-1 145	-265	880	23,2 %	-1 183	-1 043
Toimintakate	-9 390		-9 390	-2 658	6 732	28,3 %	-9 569	-9 174
Vuosikate	-9 390		-9 390	-2 658	6 732	28,3 %	-9 569	-9 174
Poistot ja arvonalentumiset								
Poistot ja arvonal.								
Tilikauden tulos	-9 390		-9 390	-2 658	6 732	28,3 %	-9 569	-9 174
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-9 390		-9 390	-2 658	6 732	28,3 %	-9 569	-9 174

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Palvelualue tuottaa kunnan yhteiset hallinto-, hankinta-, talous-, Hr – ja tietohallinnon palvelut. Hallintopalvelut tukee muiden palvelualueiden palvelutuotantotehtävää. Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät ja toimintatapojen kehittäminen on palvelualueen vastuulla. Kunnan asiakaspalvelu-, asianhallinta- ja arkistopalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalvelut ovat myös osa palvelukokonaisuutta. Kunnan keskitetyt valmius- ja turvallisuus-toiminnot ovat yleishallinnon tulosalueen alaisuudessa.

Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelujen tulosalue vastaa maaseutupalveluiden järjestämisestä kahdeksan kunnan yhteistoiminta-alueella. Keskeisiä tehtäviä ovat EU- ja kansallisiin maataloustukiin liittyvät maksajavirastotehtävät sekä muun lainsäädännön perusteella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat tehtävät. Palvelualueen talousarvioon sisältyy Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kuntaosuus.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden tulosalue vastaa kunnan yhteisistä työllisyyspalveluista,

viranomais- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä kunnan tarjoamista kotouttamispalveluista.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat:

Yleishallinto

Tulosalueelle kirjautuu keskusvaalilautakunnan, luottamushenkilöhallinnon, kunnanjohtajan, yleishallinnon ja keskitetyn asianhallinnan kustannukset. Lisäksi tulosalueelle kirjautuu turvallisuus- ja valmiussuunnittelumenot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Talousarvioon on varattu omaisuuden myyntivoittoa 0,5 milj. euroa, josta maaliskuun loppuun mennessä on toteutunut 0,06 milj. euroa.

Tammi-helmikuussa toteutettiin Suomessa presidentinvaalit. Eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus oli Mäntsälässä presidentinvaalien 1. kierroksella 73,9 % (koko maa 71,5 %) ja toisella kierroksella 68,5 % (koko maa 67,6 %). Vaalien järjestämiseen saadaan valtiontukea, joka maksetaan kunnalle kunnassa käytettyjen äänioikeuksien perusteella loppuvuoden aikana.

Tukipalvelut

Tulosalue vastaa yhteisistä hallinto-, henkilöstö-, talous- ja Ict-palveluista sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalveluista. Tulosalue tukee muiden palvelualueiden hallinnon tehtäviä asiantuntijuudella sekä välineiden sekä prosessien kehittämällä.

Tukipalveluiden osalta uusitaan tänä keväänä sisäinen palvelualueiden esimiehille osoitettu erillinen kysely, jonka avulla kartoitetaan palvelun laadua ja kehittämistarpeita.

Kunnan tietohallintoympäristön siirto Telia ympäristöön on saatettu loppuun. Tietoturvan vahvistamisen osalta on tehty muutoksia, viimeisimpänä luottamushenkilöiden kaksivaiheinen tunnistaminen. Kunnantalon kaapeloinnin uusinta on käynnistynyt. Hankkeen osalta kustannuksia tullaan tarkastelemaan puolivuotiskatsauksessa, koska alun perin varattu 0,1 milj. euron määräraha ei tule riittämään.

Henkilöstöpalveluissa merkittävin muutos on kunnan siirtyminen 1.5. lukien Visman Personec järjestelmään osana Provincian palvelusopimusta. Hankkeessa on oma projektipäällikkö toukokuun loppuun saakka. Palkkausjärjestelmää on kehitetty ja palkkataulukot ovat valmiit. Palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kunnan toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa palkkojen kilpailukyky. Palkkausjärjestelmä tukee toimintastrategiaa, vaikuttaa myönteisesti organisaation tavoitteisiin ja on kiinteä osa johtamista. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena on tehtävät ja niiden vaativuus (tehtäväkohtainen palkka), ammatinhallinta ja työstä suoriutuminen (henkilökohtainen lisä), palvelusaika (työkokemuslisä) ja tuloksellinen toiminta (tulospalkkio). Tehtävänkuvat on arvioitu "myJopi" -järjestelmässä. Arviointi on tuottanut palkkatietoja, joita hyödynnetään järjestelyvaraeriä koskeissa neuvotteluissa. Työn vaativuuden arvioinnin yhteydessä tehtiin myös työsuorituksen arviointilomake, jota käytetään osana kehityskeskusteluita.

Kunnan työhyvinvointisuunnitelman valmistuminen on viivästynyt alkuperäisestä suunnitelmasta, mutta sitä viedään eteenpäin.

Taluspalvelut -tulosityksikkö toteutti alkuvuodesta Kuntamaisema -raportointityökalun käyttöönoton luottamushenkilöille, jolloin talouden ja toiminnan keskeiset indikaattorit ovat selkeässä muodossa luottamushenkilöiden saatavilla kuukausitasolla. Lisäksi yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa on kehitetty myös strategian seurantaan liittyvää työkalua osana Fiksu kuntastrategia-hanketta. Hankkeen osana tehdään kuntalaiskysely ja laaditaan luottamushenkilöille työpajamalli strategian laadintaa ja seurantaan varten.

Taluspalveluissa on valmisteltu myös yhtenäistä kassajärjestelmää ja verkkokauppaa koko kunnan tasolla. Hankinnan kilpailutus toteutettiin vuonna 2023. Verkkokauppa saatiin käyttöön 1.3.2024 yhdessä Timeworks-tilavarauksjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Kunnan tilojen varaukset kulkevat verkkokaupan kautta ja tavoitteena on lisätä mahdollisimman paljon tuotteita verkkokaupan kautta laskutettavaksi, mikä vähentää kunnan myyntilaskutusta ja säästää kustannuksissa. Yhtenäinen kassajärjestelmä otetaan käyttöön kunnan toimipisteissä vaiheittain kevään 2024 aikana ja sen osalta talousarvioon varattu investointimääräraha ei käytetty vuonna 2023. Käyttöönotosta aiheutuneet kustannukset laskutetaan tämän vuoden puolella käyttöönoton yhteydessä. Investoinnista tehdään talousarviomuutosesitys seuraavaan osavuosisikatsaukseen.

Hankintapalveluissa on valmisteltu hankinnan vuosikellon mukaisia tehtäviä, laadittu hankinta-prosessista esihenkilöille perehdytyskortti ja valmisteltu integraatiota asianhallintajärjestelmä Dynastyn ja sopimushallintajärjestelmä Clouidian välillä.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta ollut toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaista.

TE- ja maahanmuuttopalvelut

Työmarkkinatukikustannukset ovat nousseet alkuvuodesta ja havaittavissa on, että tammikuussa on tipahtanut poikkeuksellisen moni työttömyyden etuiksille. Myös joulukuussa valmistuneet opiskelijat, joille ei löydy heti työtä näkyvät alkuvuoden työmarkkinatukikustannuksissa.

Velvoitetöyöllistettävien määrä on myös kasvanut alkuvuonna ja riskinä on, että tulosalueen talousarvionääräraha ei tule riittämään. Talousarvion toteutumaa seurataan ja tehdään mahdolliset muutokset 2. osavuosisikatsaukseen. Osatyökykyisten määrät asiakastyössä ovat huomattavia ja moni työtön tarvitsee ensisijaisena palveluna työ- ja toimintakyvyn arvioinnin palvelua sekä päivitettyt lääkärintlausunnot.

TE 2025 alueellinen valmistelu on loppusuoralla ja kunnan edustajat ovat tiiviisti mukana. Samalla on tehty valmisteleavaa työtä KOTO 2025- uudistukseen liittyen. Alueen organisaatioratkaisut ja perussäännöt laaditaan alkusyksyyn mennessä ja syksyapuolella kunnan oma TE-organisoituminen tulee päätettäväksi.

Maaseutuhallintopalvelut

Maaseutupalveluiden osalta ei ole olennaisia muutoksia talousarvion toteutumisessa.

Tarkastuslautakunta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Osavuosisikatsauksen 1/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Ensimmäisen osavuosisikatsauksen yhteydessä ei tehdä talousarvio- ja määrärahamuutoksia. Investointien ja käyttötalouden kokonaiskustannusvai- kutusten täsmentyessä mahdolliset lisämäärära- hat haetaan tarvittaessa seuraavien osavuosisikat- sausten yhteydessä.

Tulosalueet

Yleishallinto

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	590		590	100	-490	17,0 %	590	957
Toimintakulut	-1 198		-1 198	-371	826	31,0 %	-1 211	-1 449
Toimintakate	-608		-608	-271	337	44,6 %	-621	-492

Tukipalvelut

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	221		221	2	-218	1,1 %	197	262
Toimintakulut	-5 794		-5 794	-1 562	4 232	27,0 %	-5 862	-5 603
Toimintakate	-5 574		-5 574	-1 560	4 014	28,0 %	-5 665	-5 341

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	93		93	10	-82	11,0 %	93	15
Toimintakulut	-688		-688	-136	552	19,7 %	-688	-498
Toimintakate	-595		-595	-125	470	21,1 %	-595	-483

TE- ja maahanmuuttopalvelut

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	552		552	159	-392	28,9 %	712	745
Toimintakulut	-3 060		-3 060	-846	2 214	27,7 %	-3 300	-3 508
Toimintakate	-2 508		-2 508	-687	1 821	27,4 %	-2 587	-2 764

Maaseutupalvelut

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	305		305	77	-228	25,2 %	305	282
Toimintakulut	-410		-410	-92	319	22,3 %	-405	-376
Toimintakate	-105		-105	-14	90	13,7 %	-100	-94

Tarkastuslautakunta

▼1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-31		-31	-1	30	2,7 %	-31	-27
Toimintakate	-31		-31	-1	30	2,7 %	-31	-27

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 086		4 086	723	-3 363	17,7 %	3 872	3 571
Myyntituotot	1 650		1 650	260	-1 390	15,8 %	1 536	1 290
Maksutuotot	1 093		1 093	213	-880	19,5 %	1 093	1 112
Tuet ja avustukset	1 285		1 285	247	-1 038	19,2 %	1 185	1 126
Muut toimintatuotot	59		59	3	-56	4,9 %	59	42
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-55 947		-55 947	-13 926	42 021	24,9 %	-56 239	-54 761
Henkilöstökulut	-29 227		-29 227	-7 283	21 944	24,9 %	-29 156	-28 593
Palvelujen ostot	-9 776		-9 776	-2 608	7 168	26,7 %	-10 139	-9 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985		-985	-145	840	14,7 %	-986	-1 053
Avustukset	-2 706		-2 706	-590	2 116	21,8 %	-2 706	-2 635
Muut toimintakulut	-13 254		-13 254	-3 301	9 953	24,9 %	-13 254	-12 938
Toimintakate	-51 861		-51 861	-13 203	38 658	25,5 %	-52 367	-51 190
Vuosikate	-51 861		-51 861	-13 203	38 658	25,5 %	-52 367	-51 190
Poistot ja arvonalentumiset	-470		-470	-81	389	17,1 %	-470	-423
Poistot ja arvonal.	-470		-470	-81	389	17,1 %	-470	-423
Tilikauden tulos	-52 331		-52 331	-13 283	39 048	25,4 %	-52 837	-51 613
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 331		-52 331	-13 283	39 048	25,4 %	-52 837	-51 613
Vyörytyserat	-2 752		-2 752	-711	2 041	25,8 %	-2 752	-2 019
Vyörytystuotot				320	320			757
Vyörytyskulut	-2 752		-2 752	-1 031	1 721	37,5 %	-2 752	-2 776
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytysen jälkeen	-55 083		-55 083	-13 994	41 089	25,4 %	-55 589	-53 632

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa elinikäisen oppimisen, nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakas-lähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet ovat esitetty erillisessä liitteessä sekä tulosalueiden palvelusuunnitelmissa.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Sivistyksen yhteiset

Sivistyksen yhteisellä tulosalueella on viety eteenpäin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategista tilaselvitystä, jonka teki FCG Oy. Kunnan hallitus asetti tilaselvityksen jatkovalmistelulle ohjausryhmän. Sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö ja opetuspäällikkö ovat valmistelleet tilaselvityksen ohjausryhmälle skenaariomalleja. Mallien taustalla ovat opetuspalveluiden muuttovoitonusteella korjatut oppilasennusteet. Tilaselvityksen ohjausryhmä on kokoontunut 12.2.2024 ja antanut työn jatkovalmistelulle ohjeita.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulosalueet ovat osallistuneet aktiivisesti keväällä 2024 käyttöönotettavan uuden henkilöstöjärjestelmän valmisteluun. Tämä on vienyt runsaasti aikaa palvelualueelta nimettyjen henkilöiden työajasta.

Taloudellisesti osavuosisikatsaus I/2024 tilinpäätösennusteen mukainen tulosalueen toteuma suhteessa talousarvioon näyttää toteutuvan vuonna 2024.

Opetuspalvelut

Alkuvuoden aikana jokainen perusopetuksen koulu ja Mäntsälän lukio toteutti kuluvaan lukuvuoden 2023-2024 väliarvioinnin. Arvioinnin kohteina olivat lukuvuosisuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Väliarvioinnin pohjalta koulu ohjaa toimintaansa kevään 2024 aikana. Väliarviointi käynnistää Opetuspalveluiden vuoden 2025 talousarviovalmistelun. Koko lukuvuotta 2023-2024 koskevat arvioinnin tulokset raportoidaan Sivistyslautakunnalle lukuvuoden päätyttyä.

Tulevien 1. -luokkalaisten ja yläkouluun siirtyvien oppilaiden ensisijaiset- ja toissijaiset oppilaaksiot-topäätökset tehtiin. Koulut ovat käynnistäneet tulevan lukuvuoden 2024-2025 suunnittelun tunti-kehyspäätöksen mukaisesti. Ensimmäisen vapaaehtoisen vieraan kielen (A2-kieli) ryhmän perustamiskokoa pienennettiin 14:sta 12:een Sivistyslautakunnassa 30.1.2024 §4, jonka jälkeen käynnistettiin tulevan lukuvuoden alussa käynnistyvien uusien ryhmien (4. lk.) ilmoittautumiset ja sitoutumiset. Valmistelun perusteella pohjoiselle oppilaaksiottoalueelle muodostui kaksi (2) ryhmään espanjan kielessä sekä eteläisen-Mäntsälän oppilaaksiottoalueelle, yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa yksi (1) ryhmä espanjan kieleen ja yksi (1) saksan kieleen. B1-kielen opetusta koskeva tuntijakomuutos päätettiin Sivistyslautakunnassa 27.2.2024 §18. Muutoksen myötä opetustuntimäärä kasvoi 7.-vuosiluokalla yhdellä vuosiviikkotunnilla ja 9.-luokalla yhdellä vuosiviikkotunnilla. B1-kielen muutokseen ja A2-kielen uusiin perustettaviin ryhmiin (4) ei ole varauduttu talousarviossa 2024. Nykyiset 4. lk. A2-kielen ryhmät jatkavat tulevana lukuvuotena 5. lk. tuntijaon mukaisesti.

Opetuspalvelut on ollut aktiivisena toimijana mukana kunnan HR-järjestelmä uudistuksessa. Samanaikaisesti työ- ja virkaehtosopimuksia koskevaa osaamista on vahvistettu koulutusten avulla. Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisemisen ja siihen puuttumisen suunnitelmaa sekä saman teeman mukaista toimenpideohjelmää (Sivltk 12.10.2021 §36) kehitetään monialaisena yhteistyönä jengiytymisen vastaisen hankkeen avulla. Oppilaiden turvallisuuskansio ja Someturva-palvelu otettiin käyttöön.

Yläluokkalaisia koskevia jatko-opintomessuja tarkasteltiin toiminnan edelleen kehittämiseksi. Työ jatkuu kevään aikana. Koulutuksen järjestäjän tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys käynnistyi tammikuussa. Suunnitelmaa tavoitellaan päätettäväksi Sivistyslautakuntaan kesäkuussa.

Vuoden 2024 koulutussuunnitelma laadittiin. Koulutus- ja kehittämisresurssin painopisteet ja kautuvat sekä opetusta ja kasvatusta että hyvinvointia ja turvallisuutta edistäviin koulutuksiin. Il-tapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja maksut valmisteltiin Sivistyslautakunnan kokoukseen 27.2.2024 §19.

Kehittämishanketoiminta (hankkeet) jatkuvat suunnitelman mukaisesti. Keskeisiä kehittämis-kohteita ovat koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen, kerhotoiminta, kielitietoinen opetus ja toimenpiteet jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäisemiseksi.

Taloudellisesti osavuosisikatsaus I/2024 tilinpäätösennusteen mukaan opetuspalveluiden talousarvion toteutumiseen tulee tarvittaessa reagoida johtuen valtionosuusleikkauksista. Valtionosuusleikkaukset pohjaavat valtiovarainministeriön päätökseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksesta vuodelle 2024. Päätöksessä vuodelle 2024 kotikuntakorvaustuloja on kirjattu tulevaksi Mäntsälän kunnalle 897 049 euroa. Tämän lisäksi erikseen laskutettavaa kotikuntakorvaustuloa muilta kunnilta arvioidaan tulevan noin 150 000 euroa vuonna 2024. Vuoden 2024 talousarvioon on arvioitu, että kotikuntakorvaustuloja tulisi yhteensä 1 163 300 euroa. Toteumaennuste 2024 kotikuntakorvauksille on yhteensä noin 1 050 000 euroa. Tämä olisi noin 110 000 euroa vähemmän kuin mitä 2024 talousarviossa on. Samassa valtiovarainministeriön päätöksessä vuodelle 2024 Mäntsälän kotikuntakorvausmenoiksi on kirjattu 2 708 588 euroa. Talousarvioon on arvioitu, että kotikuntakorvausmenoja tulisi yhteensä 2 345 861 euroa. Tämä tarkoittaa, että talousarviossa menoilta on varattu 362 727 euroa vähemmän rahaa kuin mitä valtionosuuspäätöksessä on. Yhteensä valtionosuusleikkausten vaikutus opetuspalveluiden talouteen tulee olemaan vuonna 2024 noin 475 000 euroa negatiivinen.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen alkuvuonna on aloitettu uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönoton valmistelutyöt ja koulutusten aikataulutus kesälle. Strategian mukaisesti on edistetty henkilöstön ja lasten digitaalisia taitoja lähi koulutuksella neljään päiväkotiin.

Syksyn henkilöstön rekrytoinnit ovat edenneet suunnitellusti, mutta tavoitteiden mukaista määrää päteviä opettajia ei saatu palkattua. Uusin opettajien määrä nousi kuitenkin edellisestä vuodesta eli rekrykampanjaan tehostaminen on tuottanut tulosta.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä yksi hanke, tasa-arvohanke, jolla on palkattu neljä avustajaa päiväkotiryhmiin. Muut avustajat noin 12 on palkattu henkilöstöbudjetista, lasten tuen tarve on kasvanut vuoden takaisesta selvästi. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin hankkeista liikuntahanke kohdistuu varhaiskasvatukseen ja hankkeella vahvistettiin alkuvuonna lasten liikkumista päiväkodissa tapahtuneilla käynneillä.

Taloudellisesti osavuositarkastus I/2024 tilinpäätösennusteen mukainen varhaiskasvatuspalvelujen toteuma suhteessa talousarvioon näyttää toteutuvan vuonna 2024. Hankkeiden toimintakatteessa on tällä hetkellä noin 50 000 euron liiallinen arvio tuloista suhteessa menoihin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä jää ennustetta vähäisemmäksi ja elokuussa voimaan astuva indeksikorotus voi vielä muuttaa tulokertymää.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointipalvelut

Kirjastossa tälle vuodelle saatu uusi toimi on täytetty, mutta henkilöstömuutoksia on tullut mm. vakituisen työntekijän pitkän opintovapaan sekä työllistetyn muodossa. Viime vuosi tilastojen puolesta osoittaa kasvua kävijä- ja lainaajamäärissä, mutta hienoista laskua lainausmäärissä. Kirjastojärjestelmän vaihdos on alkuvuonna vaikuttanut palauttamatta jääneen aineiston laskutukseen. Uuden laskutusyhteyden rakentamisesta on myös syntynyt kuluja, joita talousarvioissa ei ole huomioitu.

Liikuntapalveluissa alkuvuosi on sujunut ja toteutunut suunnitellusti vuosikellon mukaan.

Alkuvuoden erilaisiin liikuntatapahtumiin on osallistunut 308 eri ikäistä kuntalaista. Liikkumis- ja elintapaneuvonta on käynnistynyt hyvinvointialueen kanssa ja sieltä on tullut läheteellä asiakkaita. Liikkumis- ja elintapaneuvonta oheistoimintoihin on tavoittanut 50 kuntalaista.

Vapaa-aikapalvelun vastaava Eveliina Järvinen aloitti 5.3.2024. Nuorisopalvelun normaali toiminnan lisäksi Haastemaanantai tavoitti 23 nuorta ja yhteistyössä kouluvalmentajien kanssa pidetyissä PopUp- nuokuissa on ollut yhteensä 19 nuorta. Ankkuritoiminnassa on luotu käytäntöjä koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Ankkurissa on ollut tasaiseen tahtiin kutsuttuja nuoria ja heidän huoltajiaan. Aiheina ovat olleet yleisimmin näpistyksiset, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen sekä päihteiden käyttö. Poliisi on ollut Mäntsälä-Pornainen Ankkureissa aina mukana.

Hyvinvointisuunnitelma päivitettiin vuosille 2024–2025. Syksyllä 2023 päivitettiin myös avustuskriteerit ja vuoden 2024 avustukset haettiin sähköisen järjestelmän kautta.

Kansalaisopistolla toteutui monipuolisesti kursseja eri ainealueilta. Edeltävinä vuosina opiskelijaminimimäärät Mäntsälän kansalaisopiston kursseilla ovat vaihdelleet kolmesta 12:sta. Keväästä 2024 alkaen hyvinvointilautakunnan hyväksymänä opiskelijaminimi on kirkonkylällä 10. Sivukylillä, Pukkilassa, Pornaisissa, taiteen perusopetuksessa, verkkokursseilla ja opetustilan koon vuoksi muutamilla käsityön kursseilla minimiopiskelijamäärä kurssin toteutumisille on kahdeksan. Viime vuoden ensimmäiseen kolmannekseen verrattuna keväällä 2024 oli 102 netto-opiskelijaa vähemmän. Tammikuussa järjestettiin kymmenettä kertaa Jumppamaraton yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Kansalaisopisto on mukana kolmessa yhteishankkeessa: Me polutamme, Esteet nurin ja eArt. Syksystä 2023 alkaen kerätään kaikilta kursseilta opiskelijapalautetta. Saatu palaute kursseista on pääosin hyvää.

Kansalaisopiston laskutustavan/syklin muutoksesta johtuen tämän vuoden tulot tulevat jäämään pienemmiksi. Aikaisemmin on laskutettu kerran vuodessa. Jatkossa laskutus tapahtuu 2x/vuodessa ja tämän vuoden tuloissa näkyy vain vuoden 2024 syksy. Kevään 2024 laskutus on tehty vuonna 2023.

Elinikäisessä oppiminen - ja hyvinvointipalveluissa on otettu käyttöön Notecrow- ohjelma. Notecrow kokoaa turvallisuus- ja muut ohjeet selkeärakenteiseksi kokonaisuudeksi. Notecrown käyttöön-otto on aloitettu Monitoimitalon (kirjasto, liikunta- ja nuorisopalvelut) turvallisuustietojen koostamiseksi. Perustamiskustannukset ovat 2 900 € ja ylläpitokustannukset 290 €/kuukaudessa, tätä ei ollut huomioitu tämän vuoden talousarviossa.

Taloudellisesti osavuosisikatsaus 1/2024 tilinpäätösennusteen mukainen elinikäisen oppimisen ja hyvinvointipalvelujen toteuma suhteessa talousarvioon näyttää toteutuvan vuonna 2024. Hankkeiden toimintakatteessa on tällä hetkellä noin 50 000 euron liiallinen arvio tuloista suhteessa menoihin.

Talousarviomuutokset

Osavuosisikatsauksen 1/2024 yhteydessä tehtävät talousarvio- ja määrärahamuutokset sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tulosalueilla:

Ensimmäisessä osavuosisikatsauksessa ei esitetä määrärahamuutoksia.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvion osalta kustannuspaineita aiheuttavat opetuspalveluissa B1-kielen opetuksen lisätuntien sijoittelu ja vaatimus jo opetuksessa olevien ikäluokkien ulottamisesta perusopetuksen tuntijaon

muutoksiin. Myös A2-kielen opetuksen osalta on kustannuspaineita. Opetuspalveluissa on todettu, että kotikuntakorvaustulot eivät toteudu talousarvion mukaisesti. Kunnan henkilöstöjärjestelmän muutos ja siinä havaitut palkanmaksuvirheet tuovat myös kustannuspainetta opetuspalveluille. Varhaiskasvatuksen tulosalueella ja elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella talousarvioon tullaan korjaamaan hankkeiden tuloarvioita. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella kustannuspaineita aiheuttaa jäähallivurojen oston lisäys, joka on todennäköisesti suurempi kuin mihin oli varauduttu palvelualueen talousarviossa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2024 talousarvioennusteen avulla seurataan kustannuspaineita aiheuttavia tekijöitä. Vuoden toisessa osavuosisikatsauksessa pystytään tarkemmin arvioimaan koko vuoden osalta palvelualueen talousarvion toteutumaa ja toisen osavuosisikatsauksen yhteydessä esitetään mahdolliset korjaukset sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2024 talousarvioon.

Tulosalueet

Sivityksen ja hyvinvoinnin yhteiset 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-518		-518	-86	432	16,6 %	-518	-443
Toimintakate	-518		-518	-86	432	16,6 %	-518	-443
Opetuspalvelut 1000 €								
Toimintatuotot	2 518		2 518	468	-2 050	18,6 %	2 404	2 162
Toimintakulut	-34 480		-34 480	-8 562	25 918	24,8 %	-34 800	-33 976
Toimintakate	-31 962		-31 962	-8 094	23 868	25,3 %	-32 396	-31 814
Varhaiskasvatuspalvelut 1000 €								
Toimintatuotot	1 035		1 035	142	-893	13,7 %	985	952
Toimintakulut	-17 259		-17 259	-4 342	12 917	25,2 %	-17 236	-16 802
Toimintakate	-16 223		-16 223	-4 200	12 023	25,9 %	-16 250	-15 850
Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin yhteiset 1000 €								
Toimintatuotot	533		533	114	-419	21,3 %	483	457
Toimintakulut	-3 690		-3 690	-935	2 755	25,3 %	-3 685	-3 539
Toimintakate	-3 157		-3 157	-822	2 335	26,0 %	-3 202	-3 083

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tekninen ja elinvoimapalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2023	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	23 208		23 208	5 753	-17 455	24,8 %	23 208	23 030
Myyntituotot	3 543		3 543	922	-2 621	26,0 %	3 543	3 310
Maksutuotot	414		414	193	-221	46,7 %	414	427
Tuet ja avustukset	58		58	4	-55	6,2 %	58	4
Muut toimintatuotot	19 193		19 193	4 634	-14 559	24,1 %	19 193	19 288
Valmistus omaan käyttöön								75
Toimintakulut	-19 526		-19 526	-5 300	14 227	27,1 %	-19 526	-18 961
Henkilöstökulut	-6 663		-6 663	-1 574	5 088	23,6 %	-6 663	-5 986
Palvelujen ostot	-5 594		-5 594	-1 493	4 101	26,7 %	-5 594	-5 699
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 212		-4 212	-1 492	2 720	35,4 %	-4 212	-4 110
Avustukset	-163		-163	-1	162	0,4 %	-163	-161
Muut toimintakulut	-2 894		-2 894	-740	2 154	25,6 %	-2 894	-3 005
Toimintakate	3 681		3 681	453	-3 228	12,3 %	3 681	4 143
Vuosikate	3 681		3 681	453	-3 228	12,3 %		4 143
Poistot ja arvonalentumiset	-8 592		-8 592	-2 141	6 451	24,9 %	-8 592	-7 813
Poistot ja arvonal.	-8 592		-8 592	-2 141	6 451	24,9 %	-8 592	-7 813
Tilikauden tulos	-4 910		-4 910	-1 687	3 223	34,4 %	-4 910	-3 669
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 910		-4 910	-1 687	3 223	34,4 %	-4 910	-3 669
Vyörytyserät								-1 061
Vyörytystuotot								4 120
Vyörytyskulut								-5 181
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-4 910		-4 910	-1 687	3 223	34,4 %	-4 910	-4 730

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Tekninen ja Elinvoimapalvelut palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa toimivat ja tarkoitukseen mukaiset yhdyskunta-, tekniset ja kuntakehityspalvelut kuntalaisille huomioiden talous, turvallisuus ja ympäristö. Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja kuntalaisten hyvinvointia edistämällä ja tukemalla asukkaiden osallistumista. Palvelualueen tavoitteet on luotu koko kunnan strategiaan pohjautuen.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

Teknisen ja elinvoimapalvelujen yhteisten menototeuma vastaa varsin hyvin ajankohdan arviota. Teknisen yhteiset on alkuvuoden aikana tukenut ja

avustanut tulosalueiden palvelutoimintaa. Rakennustyönvalvojan vakanssi on jätetty toistaiseksi täyttämättä.

Toimitilapalvelut

Toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti ja ne ovat 25,2 %. Toimintakulujen toteuma suhteessa talousarvioon sen sijaan on ylittynyt ja toteuma on 31,1 %. Toimintakulujen ylitys johtuu suurelta osin alkuvuoden ennakoitua suuremmista lämmitys-, sähkö- ja kaasukustannuksista.

Ateria- ja puhtauspalvelut

Alkuvuoden osalta ensimmäinen osavuositarkastus on lähes talousarvion mukainen. Toimintatuottojen osuus on 26,6 % ensimmäisen osavuositarkastuksen lopussa ja toimintakulujen 24,8 %. Henkilökunnan ja sijaisten saatavuus on ollut hyvä

alkuvuoden aikana, sairauspoissaolot ovat vähentyneet.

Loppukevään ja kesän aikana keskitytään uuden HR- järjestelmän jalkauttamiseen henkilöstölle. Suunnitteilla on puhtauspuolen työntekijöiden palkanmaksun siirtäminen Titania- työvuorosuunnittelujärjestelmään manuaalisen työn sijaan. Järjestelmä on kunnassa yleisesti varhaiskasvatuksessa käytössä.

Kuntatekniikka

Pitkästä talvesta johtuen katujen ja panostuksesta ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitoon liittyvät palkkakustannukset ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna. Projektinsiinöörin tehtävä on täyttämättä ja korvaava rekrytointi on edelleen käynnissä. Kuntatekniikan tulosalueelle avattiin kunnallistekniikan investointihankkeiden valvontaan uusi Infravalvojan tehtävä, johon rekrytointi käynnistyy huhtikuussa. Viestintään on panostettu erityisesti rakennushankkeista ja ulkoliikuntapaikkojen talvikunnossapidosta tiedottamalla.

Kuntakehityspalvelut

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Tonttikysyntä asumiseen on ollut vuoden 2024 alussa yksittäistä. Samoin rakennuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen hakemusmäärät ovat olleet alkuvuonna normaalia pienempiä. Sitä vastoin yritystonttikysyntä on ollut aiempaa vilkkaampaa.

Yrityshankkeina alkuvuonna on ollut vireillä mm. tontin varaus datakeskushankkeelle Kapulista, rakennuslupa McDonald's-pikaruokaravintolalle Mäntsälänportin alueelle, logistiikkahankkeen

luvitus Mikkola Capital Oy:lle Kapulista sekä akkuvarastohankkeiden luvitus.

Isoimpana kaavatyönä etenee koko kunnan strategisen yleiskaavan laadinta. Alkuvuonna on valmistunut tarvittavia selvityksiä ja kaavaluonnoksen L2 valmistelu etenee. Tavoite on, että strateginen yleiskaavaluonnos L2 saadaan nähtäville syksyllä 2024. Kaavoitustiimiin on rekrytoitu arkkitehti pääasiassa asemakaavoitushankkeita edistämään. Henkilöstö on tämän rekrytointin myötä nyt täysilukuinen, ko. tehtävä oli ollut pidempään täyttämättä.

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja sitä varten työn alla rakennusjärjestyksen uudistustyö. Luonnos tulee nähtäville loppukeväästä 2024.

Kunnan mittaryhmän jo ikääntynyt ajoneuvo uusittiin. Uusi auto on sähkökäyttöinen ja osaltaan edistää kunnan ilmastotavoitteita. Hankinta toteutettiin leasing-puitesopimustoimittajalta. Leasing-kustannukset ovat alkuvuoden isoimpia lisäyksiä toimintakustannuksiin.

Avustushakemukset Kilpijärven, Isojärven sekä Hunttijärven kunnostushankkeille on laitettu viireille yhteistyössä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa. Tavoitteena on kunnostushankkeiden jatkuminen kesästä 2024 eteenpäin.

Talousarviomuutokset

Osavuositarkastuksen 1/2024 yhteydessä ei tehdä talousarviomuutosesityksiä.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-745		-745	-120	626	16,0 %	-745	-763
Toimintakate	-745		-745	-120	626	16,0 %	-745	-763

Toimitilapalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	16 994		16 994	4 289	-12 705	25,2 %	16 994	17 132
Valmistus omaan käyttöön								73
Toimintakulut	-8 124		-8 124	-2 525	5 599	31,1 %	-8 124	-8 282
Toimintakate	8 870		8 870	1 764	-7 106	19,9 %	8 870	8 922
Poistot ja arvonal.	-5 039		-5 039	-1 222	3 817	24,3 %	-5 039	-4 524
Tilikauden tulos	3 831		3 831	542	-3 289	14,2 %	3 831	4 398

Ateria- ja puhtauspalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 781		4 781	1 270	-3 511	26,6 %	4 781	4 516
Toimintakulut	-4 781		-4 781	-1 186	3 596	24,8 %	-4 781	-4 464
Toimintakate	0		0	84	84			53

Kuntatekniikka

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	370		370	174	-196	47,0 %	370	224
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-3 508		-3 508	-968	2 540	27,6 %	-3 508	-3 416
Toimintakate	-3 138		-3 138	-794	2 344	25,3 %	-3 138	-3 191

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 31.3.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 063		1 063	20	-1 043	1,9 %	1 063	1 157
Toimintakulut	-2 368		-2 368	-502	1 866	21,2 %	-2 368	-2 037
Toimintakate	-1 305		-1 305	-482	823	36,9 %	-1 305	-880

Konserniosia

Nivos -konserni

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Infrastruktuurin kehittäminen tukien Mäntsälän kunnan strategiaa		
Käytämme ja kunnossapidämme rakennettuja infraverkkoja kustannustehokkaasti. Ylläpidämme hyvää käytettävyyttä ts. häiriöajat ovat lyhyet.		
Elinkeinopolitiikan tukeminen paikallisesti		
Osallistumme aktiivisesti suurimpien uusien yritysten Mäntsälään sijoittumiseen tarjoamalla liittymäpalveluja sekä lämmitysenergiaa.		
Seutuyhteistyön vahvistaminen		
Säännöllinen yhteydenpito kunta-asiakkaisiin (Mäntsälä, Pukkila ja Pornainen). Energia-yhtiötapaamiset Porvoon Energia, Keravan Energia ja Nurmijärven Sähkö.		
Mäntsälän kunnan talouden tukeminen		
Kuntakonsernin velkamäärän vähentäminen lyhentämällä Nivos-konsernille otettua ulkopuolista rahoitusta.		
Terve voitollinen liiketoiminta	Mittari: Tilikauden voitto. Tavoitetaso: Nivos-konsernin tilikausi on voitollinen.	Q1: Tulos tammi-maaliskuulta on voitollinen 1,3 M€, myös tilikaudelle ennustettu tulos on voitollinen 0,5 M€.
Onnellinen asiakas	Mittari: Asiakaskokemus. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	Q2/2023, NPS +38, Q1/2024: +38.
Vahva tekemisen kulttuuri	Mittari: Henkilöstökysely. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	H1/2023 eNPS +9, H1/2024: eNPS +25.
Ekologisen jänäljän parantaminen	Mittari: Kaukolämpötuotannon CO ₂ -päästöjen vähentäminen. Tavoitetaso: Hiilineutaali vuoteen 2030 mennessä.	Raportoidaan kerran vuodessa. Vuoden 2023 CO ₂ -päästöluku 4241 t/a raportoitii helmikuussa -24.

	tot. 31.3.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	8201	27771	28523	27241
Liikevoitto (1000 €)	1213	2695	3968	709
Tilikauden tulos (1000 €)	1295	71	529	-424
Omavaraisuus %	29 %	29 %	29 %	28 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	1124 %	318 %	310 %	339 %
Investoinnit (1000 €)	907	5193	5743	5110
Lainamäärä (1000 €)	92200	88358	88358	92300
Vastuut (1000 €)*	474	414	351	502
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	92674	88772	88708	92802
Lainamäärä € / asukas	4401	4146	4195	4406
Asukasmäärä 3/24	20952	21309	21063	20950

Mäntsälän Kodit Oy

	tot. 31.3.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	766	3242	3242	3062
Liikevoitto (1000 €)	2	202	202	271
Omavaraisuus %	1 %	1 %	1 %	1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %		728 %	728 %	815 %
Investoinnit (1000 €)				107
Lainamäärä (1000 €)	24192	23624	23624	24331
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	24192	23624	23624	24331
Lainamäärä € / asukas	1155	1109	1109	1161
Asukasmäärä 3/24	20 952	21 309	21 063	20 950

Mäntsälän Kodit Oy

	tot.31.3.2024	TA 2024	Tpe 2024	TP 2023
Asukkaat lkm	475			599
Kiinteistöt lkm	16	16	16	16
Asunnot lkm	402	402	402	402
Asuinneliöt	19905	19905	19905	19905
Kesk. neliövuokra / kk	12,7	12,7	12,7	12,28
Asuntojen vuokrausaste	98,70 %	≥95%	≥95%	98,5 %
Vaihtuvuus % / vuosi	2,40 %	<20%	<20%	21,4 %
Vuokrasaatava	43090	<30000	<30000	46991
Hakemuksia jonossa	170	<80	<80	101

Mäntsälän Toimistotalo Oy

	tot 31.3.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Tuotot / kulut %	119 %	100 %	100 %	110 %
Omavaraisuus %	14 %	7 %	7 %	13 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	609 %	630 %	630 %	645 %
Investoinnit (1000 €)				
Lainamäärä (1000 €)	3019	2955	2955	3149
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	3019	2955	2955	3149
Lainamäärä € / asukas	144	139	139	150
Asukasmäärä 3/24	20952	21 309	21 063	20 950

Mäntsälän Jäähalli Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Jäähallin kävijäkerrat vuodessa	50 000 kävijäkertaa vuodessa	Q1 kävijäkerrat noin 17 000
Lasten ja nuorten harrastajamäärien kasvattaminen	Aloittavien ryhmien, kuten kiekko-, ringette- ja luistelukoulujen koon kasvattaminen	Harrastajamäärät on lähteneet kasvuun vain Jäätaitureiden osalta. Jää-Tiikereiden toiminta on supistunut edelleen.
Mainospaikka myynti vuodessa	80 000 €	Q1:n mainosmyynti noin 55 000 €
Tilikauden tulos	0 €	ei raportoitu

Mäntsälän Jäähalli Oy

	tot 31.3.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	219	620	727	561
Liikevoitto (1000 €)	33	-175	-77	-302
Omavaraisuus %	-4	2 %	-4	-4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	704	780 %	824	1115 %
Investoinnit (1000 €)	2	0	2	4
Lainamäärä (1000 €)	6150	5993	5993	6399
Vastuut (1000 €)	135	5	135	137
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	6285	5998	6128	6536
Lainamäärä € / asukas	299	281	291	305
Asukasmäärä 3/24	20952	21309	21063	20950

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Uudet Mäntsälän sijoittuneet tai toimittajat rakentaneet suuret yritykset 2 kpl ja keskisuuret yritykset 3 kpl	2022-2026 määrä lukumäärä, suuret 1 kpl ja keskisuuria 2 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK
Yrityskonsultointien määrä 120 kpl/vuosi	1.1.-31.3.2024: 39 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

	Tot 31.3.2024	TA2424	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	74	271	271	342
Liikevoitto (1000 €)	3	-90	-90	-14
Omavaraisuus %	100 %	100 %	100 %	99 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0 %	0 %	0 %	0 %
Investoinnit (1000 €)	0	10	10	10
Lainamäärä (1000 €)	0	0	0	0
Vastuut (1000 €)*	0	0	0	0
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	0	0	0	0
Lainamäärä € / asukas	0	0	0	0
Asukasmäärä 03/24	20952	21309	21063	20950

Sanasto

TA 2024

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024.

MTA 2024

Muutettu talousarvio, jossa huomioitu valtuuston hyväksymät muutokset alkuperäiseen talousarvioon.

Tot. 31.3.

Kirjanpidon toteuma 31.3.2024 tilanteessa.

Poikkeama

Muutetun talousarvion ja kirjanpidon toteuman erotus

Tot. %

Toteuma 31.3. verrattuna muutettuun talousarvioon. Esitetty prosentteina.

TPE 2024

Tilinpäätösennuste tilikaudelta 2024.

TP 2023

Tilinpäätös vuodelta 2023.

Toimintatuotot / Toimintakulut %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tulorahoituksen osuus toimintamenoista.

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset.

Vuosikatteen tulisi riittää kattamaan vähennettävien poistojen määrä. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelman välitulos, jonka määrä ilmaisee sen kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien kertymä, € (5 vuotta)

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainahoitokate

Laskennallinen lainahoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

